

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ

Ивелина Василева - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. ОКТОМВРИ 2015 Г.

1. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ

Общият обем на речния отток в страната е 1 464 млн. м³, което е с 66% повече спрямо месец септември и с 39% по - малко спрямо месец октомври миналата година. Интензивните валежи в началото и в края на месец октомври, увеличиха значително обема на речния отток в сравнение с предходния месец септември.

През месец октомври в по-голяма част от наблюдаваните реки са регистрирани значителни повишения на водните нива. Средномесечните водни количества на наблюдаваните реки в по-голяма част от страната са около и над месечната нормата.

В **Дунавския басейн** обемът на речния отток във водосбора е 601 млн. м³, което е 117% повече спрямо предходния месец и с 29% по-малко в сравнение с месец октомври 2014 г. Наблюдавани са значителни колебания във водните нива на реките, като в резултат на значителните валежи в периода 10-13 и 21-24 октомври, са регистрирани повишения в целия водосбор. По-значителни повишения са отчетени в: р. Огоста при Бутан с +60 см, р. Искър при Роман с +85 см, р. Осъм при Изгрев с +185 см, р. Янтра при Каранци с +150 см, р. Русенски Лом при Божичен с +50см.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месеца е 55 млн м³, което е с 21% повече спрямо месец септември и с 72% по-малко в сравнение с месец октомври 2014 г. Отчетените повишения на речните нива във водосбора са в резултат на валежите в последните дни на месеца. По-съществени повишения са отчетени по южночерноморските реки - с до +20 см. Колебанията на речните нива на северночерноморските реки са до +/-10 см.

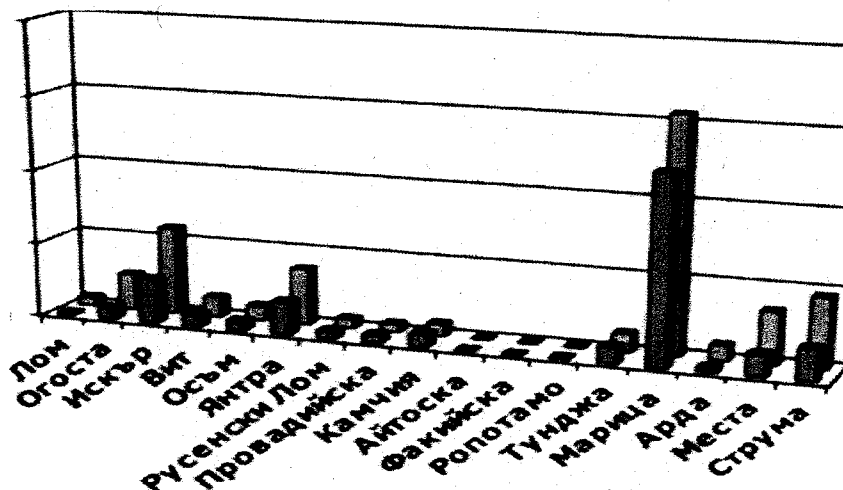
Общият обем на оттока на реките в **Източнороманския водосборен басейн** за месец октомври е 543 млн. м³, което е с 21 % повече спрямо септември тази година и с

53% по-малко спрямо октомври миналата година. В резултат на обилните валежи в периода 09-11 и 22-24 октомври са регистрирани по-значителни повишения: до + 42 см на р. Тунджа при Павел Баня, до +56 см на р. Марица при Първомай, до +36 см на р. Сазлийка при Гълъбово, до +48 см на р. Марица при Свиленград, до +66 см на р. Арда при Вехтино, до + 56 см на р. Върбица при сп. Джебел. Регистрираните водните количества в поречия Тунджа, Марица и Арда са над месечната норма.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец октомври е 264 млн. м³, което е 136% повече спрямо септември тази година и с 39% повече спрямо октомври миналата година. В резултат на значителните валежи в периода 09-11 и 22-24 октомври са наблюдавани значителни повишения: с +203 см на р. Места при Господинци, с +109 см на р. Струма при Марино поле, с +150 см на р. Струма при Кресненско ханче с +100 см на р. Струма при Бобошево. Вследствие на интензивните валежи вечерта на 10 срещу 11 октомври, водното ниво на р. Места рязко се повишава, излиза от коритото на реката и залива пътя Банско - Пловдив. Водните количества регистрирани в поречия Места и Струма са над месечната норма.

ДАНИ ОТ ХИДРОМЕТРИЧНИТЕ ИЗМЕРВАНИЯ КЪМ КРАЙНИТЕ СТАНЦИИ НА РЕКИТЕ
Средномесечни водни количества, Q м³/сек

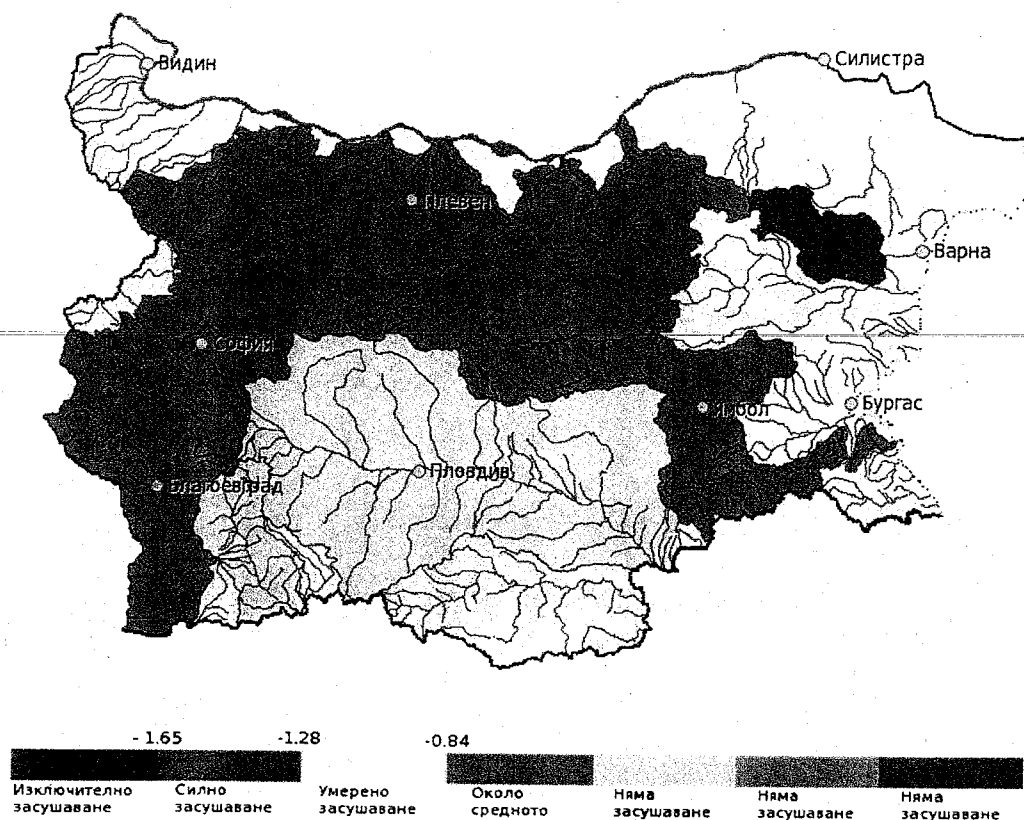
- Средномесечно водно количество - 09.2015 г.
- Средномесечно водно количество - 10.2015 г.

2. РЕКА ДУНАВ

През месец октомври средномесечните водни стоежи на р. Дунав в българския участък при всички измервателни пунктове са под месечните норми.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ SRI

НИМХ ежемесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец октомври 2015 г. с индекс на умерено засушаване се определят поречията на реките: Струма, Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом, Тунджа и Факийска. Във всички останали поречия не се наблюдава засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ОКТОМВРИ 2015 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, на базата на ежедневна информация постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение №1 към чл.13 ал.1, т.1 от Закона за водите комплексните и значими язовири са 53 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 692,03 млн.м³, което представлява около 87% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;

- За 44 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 620,40 млн.м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им;

Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31.10.2015 г. е 4 145,6 млн.м³ и представлява 62,6 % от сумата на общите им обеми. В края на м. октомври 2014 г. този

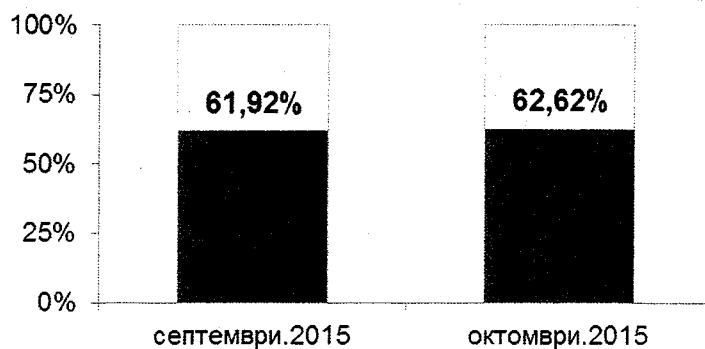
процент е бил 82,9%. Сумарният завирен обем към 31 октомври 2015 г. е с 20,3% по-малък от обема към 31 октомври 2014 г.

На края на месеца със запълване над 90% са язовирите: „Александър Стамболийски“, „Пчелина“, „Среченска Бара“, „Боровица“, „Кричим“, „Розов кладенец“ и „Калин“.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

За периода 01.10.2015 - 31.10.2015 г. наличният завирен обем в язовирите се е увеличил с **46,3 млн.м³**.

Наличният завирен обем в язовирите според основното им предназначение е както следва:

- питейно-битово водоснабдяване – 77,0% от общия обем
- напояване – 54,0% от общия обем
- енергетика – 65,8% от общия обем

Към момента няма критично ниски нива или критично високи нива на комплексните и значими язовири в страната. Наличните зарегулирани обеми в края на месец октомври са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 31 октомври 2015 г. е 1 154,2 млн. м³, което е 77,0% от общия им обем и е с приблизително **1,1% по-голям от обема им в края на месец септември 2015 г. и с около 10,8% по-малък спрямо обема им в края на октомври 2014 г.**

Степента им на напълване е както следва: яз.“Искър” – 77,8%, яз.“Бели Искър” – 83,9%, яз.“Среченска бара” – 90,4%, яз.“Христо Смирненски” – 69,5%, яз.“Йовковци” – 85,6%, яз.“Тича” – 70,9%, яз.“Камчия” – 81,7%, яз.“Ясна поляна” – 73,0%, яз.“Асеновец” – 70,5%, яз.“Боровица” – 100,0%, яз.“Студена” – 66,5% и яз.“Дяково” – 57,3%.

Всички язовири за питейно-битово водоснабдяване в края на октомври са с обеми, достатъчни да обезпечат нуждите на водоползвателите.

ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ НА ОПЕРАТИВНО ЗВЕНО КЪМ МОСВ

През месец октомври хидрометеорологичната обстановка бе спокойна и не са възниквали извънредни ситуации, поради което оперативното звено не е било активирано през месеца .

ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ЗА М. СЕПТЕМВРИ 2015 Г.:

1. В Министерство на околната среда и водите постъпи писмо от НЕК ЕАД, Предприятие „Язовири и каскади“, изх. № 04-В-1598/02.10.2015 г., с което уведомяват за предстоящи огледи и ремонтни дейности на съоръженията към язовирите „Голям Беглик“, „Широка поляна“ и „Кричим“, което налага поддържане на ниво в язовирите съответно: в яз. „Голям Беглик“ – 1516.00 м и в яз. „Широка поляна“ – 1519.00 м за периода 20.10 – 09.11.2015 г.

С изменение на месечния график за месец октомври в частта яз. „Голям Беглик“ и „Широка поляна“ е разрешено допълнително изпускане на 0,018 млн. м³ енергийно непреработени водни обеми при изпразване на реверсивния тунел свързващ язовирите „Голям Беглик“ и „Широка поляна“ и спиране подаването на вода от водохващане „Комитско дере“.

В частта на яз. „Въча“ месечния график е изменен, като за ВЕЦ „Лозята“ да се подават водите по канал М1, преработени от ВЕЦ „Кричим“, след осигуряване на минимално допустим отток по р. Въча след водохващането на НС.

От 26.10.2015 г. (след приключване на ремонтните мероприятия на ВЕЦ „Въча 1“ и ВЕЦ „Въча 2“ от страна на „НЕК“ ЕАД, (Предприятие „ВЕЦ“), от язовир „Кричим“ са отпуснати допълнителни 0,490 млн.м³ вода, от които: 0,450 млн.м³ енергийно непреработени водни обеми през преливните клапи и 0,040 млн.м³ енергийно непреработени водни обеми през основните изпускатели.

2. Направено е изменение на месечния график в частта на язовирите „Калин“, „Бели Искър“, „Жребчево“:

- Поради падналите през месец октомври 2015 г. значителни количества валежи във водосборната област на язовир „Калин“ и предвид наличният завирен обем на язовира, който към 19.10.2015 г. е 0,795 млн.м³, с цел осигуряване на свободен обем са отпуснати допълнителни водни обеми за производство на електроенергия от язовир „Калин“ в размер на 0,200 млн.м³, като общия разрешен обем за електропроизводство за месец октомври достига 0,300 млн.м³.

- Предвид високото количество на падналите валежи в периода 06.10 – 12.10.2015 г и рязкото повишение на водните обеми, постъпващи в язовир „Бели Искър“, както от собствения му водосбор, така и от деривации „Манастирски“ и „Грънчар“, месечния график е изменен като се преустановява прехвърлянето на води от деривации „Манастирска“ и „Грънчар“ към язовир „Бели Искър“. С изменението се налага режима на работа на ВЕЦ „Бели Искър“ да се определя оперативно в зависимост от нуждите на водоснабдяването, след достигане на обем 13,400 млн.м³ - обема на язовира да се поддържа, чрез подходящ режим на работа на ВЕЦ „Бели Искър“.

• В Министерство на околната среда и водите постъпи и писмо с вх. № 26-00-2482/14.10.2015 г. от „Стройексперт-инженеринг-ЕЛ“ ООД, с искане за отпускане на допълнителни водни маси от язовир „Жребчево“ за промиване на магистрален канал „М-3“ след механично почистване и ремонт и 72-часова водна проба на „ГСТ-1“ в размер на 8,758 млн. м³.

Предвид промяната на хидрометеорологичната обстановка, падналите количества валежи и наличният завирен обем в язовир „Жребчево“, който към 19.10.2015 г. е 203,990 млн. м³, е допустимо изменение на месечния график за м. октомври 2015 г., като са отпуснати допълнителни водни обеми за промиване на магистрален канал „М-3“ след механично почистване и ремонт и 72-часова водна проба на „ГСТ-1“ в размер на 3,990 млн. м³ до достигане и поддържане на обем в язовира от 200,000 млн.м³.

3. Направено е изменение на месечния график за месец октомври в частта за язовир „Батак“, по искане на НЕК ЕАД, Предприятие „Язовири и каскади“ за извършване на дейности по каскада Баташки водносилов път:

- Празнене на ГНД на ВЕЦ „Пещера“;

~~- Празнене на изравнител „Алеко“ и СНД за ВЕЦ „Алеко“;~~

- Изпускане от водохващания към яз. „Голям Беглик“ и язовир „Батак“ на води от приблизително 0,200 млн м³, за задоволяване на нуждите на „Биовет“ АД, рибарника на р. Стара река и частично II-ри прозорец през периода на „прозореца“, като се разрешава изпускане на енергийно-непреработени води от язовира, както следва:

- 0,024 млн.м³ за празнене на ГНД на ВЕЦ „Пещера“

- 0,048 млн.м³ за празнене на изравнител „Алеко“ и СНД за ВЕЦ „Алеко“

За задоволяване на нуждите на „Биовет“ АД, рибарника на р. Стара река и частично II-ри прозорец през периода на „прозореца“, се разрешава да се изпуснат от водохващания към язовир „Голям Беглик“ и язовир „Батак“ води в размер на 0,200 млн м³.

За подаване на вода за питейно-битови нужди на „ВКС“ ЕООД, гр. Пещера за к.к. „Св. Константин“ е необходимо дружеството да предвиди алтернативен водоизточник за периода на заявените дейности.

Подаването на вода в периода на „прозореца“ да се извършва по график, съгласуван между „Биовет“ АД, гр. Пещера, „Напоителни системи“ ЕАД, НЕК ЕАД.

4. В Министерство на околната среда и водите, чрез Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, постъпи писмо от ДП „Национална компания железопътна инфраструктура“ изх. № ЖИ – 39055/08.10.2015г., с искане за намаляване на изпусканите води от язовир „Кричим“ до 5,0 м³/сек. от 27.10.2015 г. до 30.10.2015г. в светлата част на денонощието, между 6.00 ч. и 17.00 часа за приключването на строително-монтажните дейности по долното строене на железопътен стоманобетонен мост на км. 143+011 на река Въча, в обхвата на проект „Модернизация на железопътен участък Септември – Пловдив – част от Транс-европейската железопътна мрежа“.

Имайки предвид, че искането няма да наруши условието за гарантиране на питейно-битовото водоснабдяване и предвидените ремонтни мероприятия от „НЕК“ ЕАД, Предприятие „ВЕЦ“, Министерство на околната среда и водите не възрази през периода от 27.10.2015 г. до 30.10.2015г. в светлата част на денонощието, между 6.00 ч. и 17.00 часа да бъдат намалени изпусканите води от язовир „Кричим“ до 5,0 м³/сек.

5. В Министерство на околната среда и водите постъпи писмо от НЕК ЕАД, с изх. № 04-11-85/19.10.2015 г., с искане за обезпечаване на нуждите на енергийната система посредством работата на централите от каскада „Арда“ и каскада „Доспат – Въча“. В писмото е посочено, че ремонтът в АЕЦ „Козлодуй“ продължава и че се извършват ремонти в големите кондензационни централи в комплекса „Марица Изток“.

Поради посочените обстоятелства и това, че „НЕК“ ЕАД се оказва в невъзможност да изпълнява задълженията си като обществен доставчик и да осигурява производството на електроенергия за покриване на нуждите на потреблението, са заявени допълнителни водни маси за нуждите на енергетиката на следните язовири:

- От язовир „Кърджали“ – 45,00 млн. м³, като определеният обем да бъде намален от 285,00 млн. м³ на 255,00 млн. м³;
- От язовир „Студен кладенец“ – 18,00 млн. м³, като определеният обем да бъде намален от 218,00 млн. м³ на 200,00 млн. м³;
- От язовир „Доспат“ – 15 млн. м³, като определеният обем да бъде намален от 300,00 млн. м³ на 285,00 млн. м³;

Във връзка с гореизложеното, месечният график за месец октомври е изменен, като са отпуснати допълнителни водни маси за производство на електроенергия от язовир „Студен кладенец“ в размер на 18,00 млн. м³, до достигане на определеният в месечен график за месец октомври обем в язовира.

Заявените допълнителни водни маси от язовирите „Кърджали“ и „Доспат“ не могат да бъдат отпуснати, поради задоволяване на придобити права на водоползватели с по-висок приоритет съгласно чл.50, ал.4 от Закона за водите

6. В Министерство на околната среда и водите постъпи писмо от НЕК ЕАД, изх. № 04-11-86/22.10.2015 г., с искане за обезпечаване на нуждите на енергийната система посредством работата на централите от каскада „Белмекен – Сестримо – Момина Клисура“. В писмото е посочено, че все още не са на разположение основни базови мощности, в т.ч. блок №6 на АЕЦ „Козлодуй“, което налага каскадата да поема по-голяма част от дневния базов товар.

Заявени са допълнителни водни маси за нуждите на енергетиката от язовир „Белмекен“ в размер на 10,00 млн. м³.

Във връзка с гореизложеното и с оглед на очаквания приток в яз. Белмекен, месечният график за месец октомври е изменен, като са отпуснати допълнителни водни маси за производство на електроенергия от язовир „Белмекен“ в размер на 5,00 млн. м³.

КОНТРОЛ

Съгласно получената от басейновите дирекции информация по чл. 188, ал. 3 от Закона за водите, с резултатите от ежемесечния контрол по изпълнение на месечните графици, през месец октомври са установени 4 броя нарушения по изпълнението на условията, лимитите и контролните обеми, поставени в месечния график за месец октомври:

Язовир „Въча“ - установено е надвишаване на лимита на разрешения обем за месеца с 1,138 млн. м³.

Язовир „Тракиец“ - Не е спазен определеният в месечния график обем, който трябва да се поддържа в язовира от 65,000 млн. м³. Завирен обем в края на месеца – 69,190 млн. м³.

Язовир „Кърджали“ - Не е спазен определеният в месечния график обем, който трябва да се поддържа в язовира от 285,000 млн.м³. Завирен обем в края на месеца – 286,683 млн. м³.

Язовир „Студен кладенец“ – Не е спазен определеният в месечния график обем, който трябва да се поддържа в язовира от 218,000 млн.м³. Завирен обем в края на месеца – 217,649 млн. м³.

В съответствие с разпоредбата на чл. 200, ал. 1, т. 27 на Закона за водите, в тримесечен срок на нарушителите ще бъде връчен Акт за установяване на административно нарушение /АУАН/. В шестмесечен срок от съставянето на акта ще бъде издадено наказателно постановление.

През месец октомври е връчен АУАН за констатирано неизпълнение на месечния графика за месец юли 2015 г. в частта за язовир „Кърджали“.

ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА

Министър на околната среда и водите